

Nattverdbønner utenfor hovedgudstjenesten

1. Disse nattverdbønnene brukes ved nattverdfeiring utenfor hovedgudstjenesten, dersom ikke en av hovedgudstjenestens nattverdbønner benyttes. Forrettende liturg avgjør hvilken bønn som brukes i den aktuelle sammenhengen.
2. Det er fem nattverdbønner i denne ordningen. Fire er ferdig utskrevet og en er et oppsett til struktur. De fire som er ferdig utskrevet kan brukes som de er.

Oppsettet til en struktur er et utgangspunkt for den som ønsker å tilpasse nattverdbønnen til en speisell sammenheng. Veiledningen gir føringer for hvordan dette gjøres.

Nattverdbønnen som helhet skal inneholde:

- Lovprisning
 - Påkallelse av Den hellige ånd, epiklese
 - Innstiftelsesordene, verba
 - Fadervår
 - Utdeling
 - Tilsigelse og takkebønn
3. Når det er mulig, kan en eller flere medliturger delta i nattverdbønnen.

I. Nattverdbønn – utskrevne versjoner

Alternativ 1 – (hverdagsmesser/kveldsmesser)

1 | Innledning

Hele eller deler av denne innledningen kan flyttes til gudstjenestens start.

ML/L | [Nåde og fred være med dere!]

Vi samles til natterd.

Vi skal nærme oss Guds hellige mysterium, Guds kjærlighet og kraft.

Vi skal minnes Jesu fellesskap med sine disipler kvelden før han døde, og vi vil ta del i dette fellesskapet med ham og med hverandre.

[Derfor samles vi i Guds navn, i Skaperens, Frigjørerens og Livgiverens navn.]

Her kan det sies noe mer om nattverden i den aktuelle situasjonen.

2 | Lovprisning

L | Gud er her.

A reiser seg | **Guds ånd er iblant oss.**

L | Løft deres hjerter.

A | **Vi løfter våre hjerter til Gud.**

L | La oss takke Gud.

A | **Det er verdig og rett.**

Sanctus eller en annen lovsang kan følge her.

3 | Nattverdbønn

ML/L | Vi takker deg, Gud, for din kjærlighet til oss.

Du kom nær i Jesus Kristus da du ble født av Maria.

Du tåler det i oss som vi selv ikke holder ut.

Du bærer det vi selv ikke greier å bære.

L | Send nå din ånd,
så brødet og vinen kan bli Jesu kropp og blod, som styrker oss,
viser vår verdighet og gjør oss hele.

4 | Innstiftelsesordene – Verba

Synges eller fremsies

L | Vår Herre Jesus Kristus, i den natt da han ble forrådt,
tok han et brød, takket, brøt det, gav disiplene og sa:
Ta imot og spis!
Dette er min kropp som gis for dere.
Gjør dette til minne om meg.

Likeså tok han begeret etter måltidet, takket, ga dem og sa:
Drikk alle av det!
Dette beger er den nye pakt i mitt blod,
som utøses for dere så syndene blir tilgitt.
Gjør dette så ofte som dere drikker det, til minne om meg.

5 | **Fadervår**

Synges eller fremsies

ML | Gud, i håpet om din rettferdighet ber vi den bønne Jesus lærte oss:

A | **Vår Far i himmelen!**
La navnet ditt helliges.
La riket ditt komme.
La viljen din skje på jorden slik som i himmelen.
Gi oss i dag vårt daglige brød,
og tilgi oss vår skyld, slik også vi tilgir våre skyldnere.
Og la oss ikke komme i fristelse,
men frels oss fra det onde.
For riket er ditt og makten og æren i evighet.
Amen.

6 | **Invitasjon/utdeling**

L | Kom for alt er gjort ferdig

ENTEN

Kristi kropp, gitt for deg/Kristi blod, gitt for deg.

ELLER

Dette er Jesu legeme/Dette er Jesu blod

ELLER

Dette er Kristi kropp/Dette er Kristi blod

7 | **Tilsigelse**

L | Vi har tatt imot Jesus Kristus. Fred være med oss alle.

Nattverdelementene dekkes til.

8 | **Takkebønn**

L | La oss takke og be:

ML/L | Vi takker deg, visdommens Gud, for ditt måltids dype hemmelighet:

A | **Hjelp oss å høre det ropet du har hørt,**
å se den nøden du har sett,
og å elske vår neste som oss selv.
Amen

Alternativ 2 – (leir/festival)

1 | Innledning

ML/L | På bordet står brød og vin. Nå skal vi feire nattverd.

Her kan det sies noe mer om nattverden i den aktuelle situasjonen.

2 | Lovprisning

L | La oss lovprise Gud.

Menigheten resier seg.

Sanctus eller en annen lovsang følger her.

3 | Nattverdbønn

ML/L | Gode Gud, du har skapt oss og gir liv til alt som lever.

Du sendte Jesus. Han viser din kjærlighet til alle mennesker og frir oss fra dødens makt.

L | Vi ber deg: Send din Ånd over oss og disse gaver,
så vi kan ta imot Jesus Kristus i brødet og vinen.

4 | Innstiftelsesordene – Verba

Synges eller fremsies

L | Vår Herre Jesus Kristus, i den natt da han ble forrådt,
tok han et brød, takket, brøt det, gav disiplene og sa:
Ta imot og spis!
Dette er min kropp som gis for dere.
Gjør dette til minne om meg.

Likeså tok han begeret etter måltidet, takket, ga dem og sa:
Drikk alle av det!
Dette beger er den nye pakt i mitt blod,
som utøses for dere så syndene blir tilgitt.
Gjør dette så ofte som dere drikker det, til minne om meg.

5 | **Fadervår**

Synges eller fremsies

ML | Sammen med alle Guds barn ber vi den bønne Jesus lærte oss:

A | **Vår Far i himmelen!**
La navnet ditt helliges.
La riket ditt komme.
La viljen din skje på jorden slik som i himmelen.
Gi oss i dag vårt daglige brød,
og tilgi oss vår skyld, slik også vi tilgir våre skyldnere.
Og la oss ikke komme i fristelse,
men frels oss fra det onde.
For riket er ditt og makten og æren i evighet.
Amen.

6 | **Invitasjon/utdeling**

L | Kom for alt er gjort ferdig

ENTEN

Kristi kropp, gitt for deg/Kristi blod, gitt for deg.

ELLER

Dette er Jesu legeme/Dette er Jesu blod

Under nattverdutdelingen er det gjerne også bønnevandring og mulighet for lystenning.

7 | **Tilsigelse**

L | Vi har tatt imot Jesus Kristus. Fred være med oss alle.

Nattverdelementene dekkes til.

8 | **Takkebønn**

L | La oss takke og be:

ML/L | Gode Gud, (tak for at du ser våre lys og hører våre bønner.)
Takk for nattverdens brød og vin.

Lær oss å gi din kjærlighet videre til alle vi møter.
Gå med oss når vi drar hver vår vei.
Bli hos oss med din nåde og godhet.
Gud, vi ber.

A | **Amen**

Alternativ 3 – (institusjon)

1 | Innledning

Her kan det sies noe mer om nattverden i den aktuelle situasjonen, gjerne med innledningen fra alternativ 1. (morgen/kveld).

2 | Lovprisning

Synges eller fremsies

L | Herren være med dere.

A | Og med deg være Herren.

L | Løft deres hjerter.

A | Vi løfter våre hjerter til Herren.

L | La oss takke Herren vår Gud.

A | Det er verdig og rett.

Sanctus eller en annen lovsang kan følge her.

3 | Nattverdbønn

ML/L | Gode Gud, du har skapt oss og kalt oss ved navn.

Du åpner din hånd og metter alt som lever med det gode.

Vi takker deg for Jesus Kristus, vår frelser

og for din kjærlighet som er sterkere enn døden.

**L | Vi ber deg: Send din Ånd over oss og disse gaver,
så vi kan ta imot Jesus Kristus i brødet og vinen.**

4 | Innstiftelsesordene – Verba

Synges eller fremsies

**L | Vår Herre Jesus Kristus, i den natt da han ble forrådt,
tok han et brød, takket, brøt det, gav disiplene og sa:
Ta imot og spis!
Dette er min kropp som gis for dere.
Gjør dette til minne om meg.**

Likeså tok han begeret etter måltidet, takket, ga dem og sa:

Drikk alle av det!

Dette beger er den nye pakt i mitt blod,
som utøses for dere så syndene blir tilgitt.

Gjør dette så ofte som dere drikker det, til minne om meg.

5 | **Fadervår**

Synges eller fremsies

ML | La oss sammen be den bønne Jesus lærte oss:

A | **Vår Far i himmelen!**
La navnet ditt helliges.
La riket ditt komme.
La viljen din skje på jorden slik som i himmelen.
Gi oss i dag vårt daglige brød,
og tilgi oss vår skyld, slik også vi tilgir våre skyldnere.
Og la oss ikke komme i fristelse,
men frels oss fra det onde.
For riket er ditt og makten og æren i evighet.
Amen.

En kan også bruke [Fadervår fra 1978](#) eller [Fadervår fra 1930](#)

6 | **Invitasjon/utdeling**

L | Kom for alt er gjort ferdig

ENTEN

Kristi kropp, gitt for deg/Kristi blod, gitt for deg.

ELLER

Dette er Jesu legeme/Dette er Jesu blod

7 | **Tilsigelse**

L | Den korsfestede og oppstandne Jesus Kristus har nå gitt oss
sitt hellige legeme og blod som han ga til soning for alle våre synder.
Han styrke oss og holde oss oppe i en sann tro til det evige liv.
Fred være med dere.

Nattverdelementene dekkes til.

8 | **Takkebønn**

Synges eller fremsies

L | La oss takke og be:

ML/L | Vi takker deg, nådige Gud, for dine velsignede gaver.
Vi ber at du ved disse gaver vil bevare oss i troen på deg,
forene oss i din kjærlighet og stadfeste oss i håpet om det evige liv,
for din sønn, Jesus Kristus, vår Herres skyld. Amen

Alternativ 4 – (call & response)

Denne ordningen bygger på «Gudstjeneste for alle. Byggeklusser for en papriløs gudstjeneste». Tegn til tale for de liturgiske leddene (med unntak av tilsigelsen) finnes på side 153 – 170 i boken.

1 | Innledning

Her kan det sies noe mer om nattverden i den aktuelle situasjonen.

2 | Lovprisning

L | La oss lovprise Gud.

A | **La oss lovprise Gud.**

L | Takk og ære tilhører Gud i all evighet.

A | **Takk og ære tilhører Gud i all evighet.**

Sanctus eller en annen lovsang kan følge her.

3 | Nattverdbønn

ML/L | Vi lovsynger deg, Gud, vår skaper.

A | **Vi lovsynger deg, Gud, vår skaper.**

ML/L | Du omslutter oss med kjærlighet.

A | **Du omslutter oss med kjærlighet.**

ML/L | Takk for frelsen i Jesus Kristus.

A | **Takk for frelsen i Jesus Kristus.**

L | Vi ber deg: Send din Ånd over oss og dine gaver.

A | **Vi ber deg: Send din Ånd over oss og dine gaver.**

4 | Innstiftelsesordene – Verba

Synges eller fremsies

L | Vår Herre Jesus Kristus, i den natt da han ble forrådt,
tok han et brød, takket, brøt det, gav disiplene og sa:
Ta imot og spis!
Dette er min kropp som gis for dere.
Gjør dette til minne om meg.

Likeså tok han begeret etter måltidet, takket, ga dem og sa:
Drikk alle av det!
Dette beger er den nye pakt i mitt blod,
som utøses for dere så syndene blir tilgitt.
Gjør dette så ofte som dere drikker det, til minne om meg.

5 | Fadervår

ML/L | Vår Far i himmelen!

A | **Vår Far i himmelen!**

ML/L | La navnet ditt helliges.

A | **La navnet ditt helliges.**

ML/L | La riket ditt komme.

A | **La riket ditt komme.**

ML/L | La viljen din skje på jorden

A | **La viljen din skje på jorden**

ML/L | slik som i himmelen.

A | **slik som i himmelen.**

ML/L | Gi oss i dag vårt daglige brød,

A | **Gi oss i dag vårt daglige brød,**

ML/L | og tilgi oss vår skyld,

A | **og tilgi oss vår skyld,**

ML/L | slik også vi tilgir våre skyldnere.

A | **slik også vi tilgir våre skyldnere.**

ML/L | Og la oss ikke komme i fristelse,

A | **Og la oss ikke komme i fristelse,**

ML/L | men frels oss fra det onde.

A | **men frels oss fra det onde.**

ML/L | For riket er ditt

A | **For riket er ditt**

ML/L | og makten og æren

A | **og makten og æren**

ML/L | i evighet.

A | **i evighet.**

ML/L | Amen.

A | **Amen.**

6 | Invitasjon/utdeling

L | Kom for alt er gjort ferdig

ENTEN

Kristi kropp, gitt for deg/Kristi blod, gitt for deg.

ELLER

Dette er Jesu legeme/Dette er Jesu blod

7 | Tilsigelse

L | Vi har tatt imot Jesus Kristus.

A | **Vi har tatt imot Jesus Kristus.**

L | Fred være med oss alle.

A | **Fred være med oss alle.**

8 | Takkbønn

ML/L | Vi takker deg, for dine gode gaver.

A | **Vi takker deg, for dine gode gaver.**

ML/L | Bevar oss i troen på deg.

A | **Bevar oss i troen på deg.**

ML/L | Foren oss i din kjærighet.

A | **Foren oss i din kjærighet.**

ML/L | Gi oss håp om evig liv,

A | **Gi oss håp om evig liv,**

ML/L | for Jesu Kristi skyld

A | **for Jesu Kristi skyld**

ML/L | Amen

A | **Amen**

II. Nattverdbønn – struktur

I arbeidet med å utforme egne nattverdbønner, kan det benyttes elementer fra høymessens nattverdbønner, nattverdbønnene som er ferdig utskrevne i del I av denne ordningen, eller andre kilder.

Nattverdbønnen skal utformes i tråd med Veiledning for nattverdbønner utenfor hovedgudstjenesten.

Ledd i kursiv kan utelates.

1 | Innledning

Her kan den som leder nattverden si to-tre setninger om hva nattverd er og relatere til den aktuelle sammenhengen.

2 | Lovprisning

Lovprisningen kan være et eget ledd, f.eks. sanctus eller en lovsang. Lovprisningen bør innledes ved en dialog eller tiltale der menigheten inviteres til lovprisning, eller den kan være en setning som en innleder lovprisningen i nattverdbønnen.

3 | Nattverdbønn

Nattverdbønnen skal inneholde:

- Lovprisning av Gud
- Takk for Guds handling i Jesus
- Påkallelse av Den hellige ånd

4 | Innstiftelsesordene – Verba

Synges eller fremsies

L | Vår Herre Jesus Kristus, i den natt da han ble forrådt,
tok han et brød, takket, brøt det, gav disiplene og sa:
Ta imot og spis!
Dette er min kropp som gis for dere.
Gjør dette til minne om meg.

Likeså tok han begeret etter måltidet, takket, ga dem og sa:
Drikk alle av det!
Dette beger er den nye pakt i mitt blod,
som utøses for dere så syndene blir tilgitt.
Gjør dette så ofte som dere drikker det, til minne om meg.

5 | Troens mysterium

Her kan Troens mysterium synges eller fremsies:

L | Stort er troens mysterium.

A | Kristus døde. Kristus stod opp. Kristus skal komme igjen.
Ham være ære for kjærligheten som er sterkere enn døden.

6 | Fadervår

Fadervår innledes med en bønn som setter Fadervår inn i nattverdsammenhengen og/eller en oppfordring om å delta i bønnen. Fadervår synges eller fremsies.

A | Vår Far i himmelen!
La navnet ditt helliges.

**La riket ditt komme.
La viljen din skje på jorden slik som i himmelen.
Gi oss i dag vårt daglige brød,
og tilgi oss vår skyld, slik også vi tilgir våre skyldnere.
Og la oss ikke komme i fristelse,
men frels oss fra det onde.
For riket er ditt og makten og æren i evighet.
Amen.**

7 | Fredshilsen – Pax

Her kan følge:

L | Guds fred være med dere.

M | Guds fred være med deg.

En kan føye til:

L/ML | La oss hilse hverandre med et tegn på fred.

Menigheten hilser hverandre med håndtrykk og sier «Guds fred» eller lignende ord.

8 | Brødsbrytelse

Her kan følge:

L | Brødet som vi bryter, gir oss del i Kristi kropp.
Fordi det er ett brød, er vi alle én kropp.

9 | Du Guds Lam – Agnus Dei

Det er valgfritt å bruke Agnus Dei, men å synge noe kjent kan bidra til deltakelse og gjenkjennelse.

10 | Invitasjon/utdeling

Her kan liturgen velge både invitasjonsord og utdelingsord.

Invitasjon kan være:

Kom for alt er gjort ferdig

Utdelingsord kan være enten:

Kristi kropp, gitt for deg/Kristi blod, gitt for deg.

Eller:

Dette er Jesu legeme/dette er Jesu blod

11 | Tilsigelse

Tilsigelsesorden sier noe om hva mottakerne av nattverden nettopp har mottatt.

12 | Takkebønn

Takkebønnen skal inneholde:

- Takk for nattverden
- Oppfordring til å solidaritet med og handling i verden

Takkebønnen synges eller fremsies.